

Handläggare
Daniel Svensson
Telefon: 0850827074

Till
Fastighetsnämnden
2022-03-29

Martin Hafström
Telefon: 0850831141

Kulturnämnden
2022-03-29

Teknisk upprustning Stadsbiblioteket, del av Spelbomskan 16

Utredningsbeslut

Fastighetskontorets förslag till beslut

Fastighetsnämnden ger fastighetskontoret i uppdrag att utreda förutsättningarna för projektet Teknisk upprustning Stadsbiblioteket, del av Spelbomskan 16, som underlag till ett kommande inriktningsbeslut, med en bedömd utredningsutgift upp till 4 mnkr.

Kulturförvaltningens förslag till beslut

Kulturnämnden ger kulturförvaltningen i uppdrag att av fastighetsnämnden beställa framtagande av handlingar för projekt Teknisk upprustning Stadsbiblioteket, del av Spelbomskan 16, som underlag till ett kommande inriktningsbeslut, med en bedömd utredningsutgift upp till 4 mnkr.

Sammanfattning

Fastigheten Spelbomskan 16 består av Stadsbiblioteket och de intilliggande basarerna utmed Sveavägen. Stockholms Stadsbibliotek invigdes 1928 och ansågs då vara ett mycket modernt bibliotek. Stadsbiblioteket och basarerna har länge haft ett eftersatt underhåll. I syfte att säkerställa fastighetens drift har ett genomförandebeslut i kommunfullmäktige (2019-12-16 KS2019/1120) fattats att under en femårsperiod åtgärda det eftersatta och en del av det löpande underhållet, till en total investeringsutgift om 260 mnkr inklusive basarerna utmed Sveavägen. Detta underhållsarbete har påbörjats och pågått sedan hösten 2020 och beräknas vara färdigställt januari 2024.

Under projektering i pågående projekt (KS2019/1120) har Stadsbibliotekets skick undersökts ytterligare. Det har då konstaterats att de tekniska installationerna (el-, spill-, dag-, tappvatten- samt värmesystem) har uppnått sin tekniska livslängd. En större teknisk upprustning av Stadsbiblioteket behöver utredas. Om ingen åtgärd vidtas riskerar biblioteket drabbas av akut

driftstopp samt att vissa delar behöver tas ur bruk och göras strömlösa. Terrasserna upplevs idag som en otrygg miljö och åtgärder för att terrasserna ska upplevas som trygga ses över. Verksamhetens behov, och förutsättningarna för att möta dessa, behöver utredas. Utredningar som underlag för kommande inriktningsbeslut bedöms till cirka 4 mnkr vilket kommer att finansieras inom fastighetsnämndens långsiktiga investeringsplan för år 2022.

Ärendet

Bakgrund

Fastigheten Spelbomskan 16 består av Stadsbiblioteket och de intilliggande basarerna utmed Sveavägen. Stockholms Stadsbibliotek invigdes 1928 och ansågs då vara ett mycket modernt bibliotek. Stadsbiblioteket och basarerna har länge haft ett eftersatt underhåll. I syfte att säkerställa fastighetens drift har ett genomförandebeslut i kommunfullmäktige (2019-12-16 KS2019/1120) fattats att under en femårsperiod åtgärda det eftersatta och en del av det löpande underhållet, till en total investeringsutgift om 260 mnkr inklusive basarerna utmed Sveavägen. Detta underhållsarbete har påbörjats och pågått sedan hösten 2020 och beräknas vara färdigställt januari 2024.

Verksamhetsmässigt står Stadsbiblioteket idag för drygt 25% av avdelningen Stockholm Stadsbibliotek totala verksamhet mätt i besök och lån, och de övriga 38 biblioteken står för resterande 75%. År 2019 genomfördes cirka 540 000 utlån och 500 000 återlämningar. Vidare besöktes byggnaden av cirka 1 100 skolklasser och förskolegrupper. Därutöver genomfördes 800 programpunkter för barn och 450 programpunkter för vuxna. I sammanhanget bör tilläggas att byggnaden i sig även utgör ett av stadens mest attraktiva besöksmål för turister.

Beskrivning av projektet

Under projekteringen 2020 till 2021 har fastighetens skick undersökts ytterligare genom bland annat praktiska mätningar och undersökningar på plats. Det konstaterades då att skicket på Stadsbiblioteket är sämre än vad som tidigare bedömts. De tekniska installationerna i Stadsbiblioteket bedöms ha en kvarstående livslängd på noll till maximum fyra år.

Om elsystemet inte byts ut föreligger risk att delar av fastigheten behöver göras strömlös, då det kan finnas risk för bland annat brand och personskada.

Gällande spill-, dag- och tappvattensystem finns ingen risk för personskada, men då den tekniska livslängden sedan länge är uppnådd föreligger risk för skador på byggnaden och därmed verksamheten.

Värmesystemets tekniska livslängd är även den uppnådd. Takets tätskikt är i behov av byte. Terrasserna upplevs idag som en otrygg miljö och åtgärder för att terrasserna ska upplevas som trygga ses även över.

Verksamhetens behov

Verksamheten ser ett behov av att anpassa de publika ytorna för besökarna. De tekniska- och antikvariska förutsättningar för att i högre grad möta besökarnas behov behöver utredas. Även skicket och renoveringsbehovet av Asplunds originalmöbler behöver utredas.

Lokalytor

Stadsbiblioteket består av totalt 7 472 kvadratmeter.

Evakuering

Verksamhetens evakueringsbehov under genomförandetiden för projektet och finansiering av eventuell sådan kommer att behöva utredas.

Kulturhistorisk klassificering

Huset har ett högt kulturhistoriskt värde och är blåklassat enligt Stadsmuseets klassificeringskarta. Fastigheten är sedan 2017 av Länsstyrelsen förklarad som byggnadsminne. Detta är kräver ett extra hänsynstagande i planering, i projektering av projektet samt i budgeteringen av projektet.

Investeringens mål och syfte

Syftet med investeringen är:

Att minska risken för skador på egendom och person samt att förebygga risken för störningar i verksamheten.

Att se över vilka åtgärder som kan göras för att öka den upplevda tryggheten på terrasserna, då dessa idag kan upplevas som otrygga.

Att utreda byggnadens förutsättningar för anpassningar av de publika ytorna så att de uppfyller dagens stockholmars behov.

Att stadens kulturhistoriska värden bevaras för framtida generationer.

Projektets genomförande bidrar därmed till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål om *Stockholm som en modern kultur- och evenemangstad med en stark besöksnäring*. En stad som möjliggör för alla barn och unga att utöva kulturella och konstnärliga uttryck. Projektets genomförande bidrar också till att uppfylla kommunfullmäktiges inriktningsmål *En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla*.

Tidplan

En första preliminär tidplan ger:

Inriktningsbeslut	Q3 2022
Genomförandebeslut	Q3 2023
Produktion	2024 – 2025

Tillträde kulturnämnden Q2 2025

Biblioteket öppnar för allmänheten Q1 2026

Ekonomi

För utredningsarbete fram till inriktningsbeslut bedöms investeringsutgiften till cirka 4 mnkr, vilket kommer att finansieras inom fastighetsnämndens långsiktiga investeringsplan för 2022.

Bedömda investeringsmedel för att täcka behovet av åtgärder uppskattas inte överstiga 300 mnkr.

Påverkan på andra nämnders och styrelsers ekonomi

Projektet kommer att medföra en ökad hyreskostnad för kulturnämnden. Hyressättningen utgår ifrån självkostnadshyra mellan fastighetskontoret som hyresvärd och kulturförvaltningen som hyresgäst.

Risker

De projektrisker som har identifierats är framförallt svårighet att få bygglov och tillstånd från Länsstyrelsen samt hantering av radon vid håltagning i bottenplattan. För vidare riskbedömning se bilaga 1. Genomlysning av risker för projektet och vilka åtgärder som kommer att tas sker löpande under utrednings- och projekteringsfaserna. En del av utredningsmedlen kommer att användas för att identifiera risker och om möjligt eliminera dem.

Möjligheter

- Byte av värmeledningarna minskar energianvändningen när isoleringen byts.
- Ett byte av radiatorer/konvektorer kommer att förbättra inomhusklimatet.

- Utbyte av elanläggningen samt armaturer ger en bättre arbetsmiljö samt en årlig energibesparing.
- Trygghetsåtgärder så att terrasserna upplevs som en trygg och inbjudande plats att vistas på.
- En byggnad som är bättre anpassad till de behov dagens stockholmare ställer på verksamheten.

Konsekvenser för barn

Stockholm är en stad för alla och hänsyn ska därför även tas till barns lika värde och icke-diskriminering. Utgångspunkten är FN:s barnkonvention, som också är svensk lag. Barnperspektivet ska omhändertas så att barn känner sig välkomna och kan orientera sig och röra sig säkert. Projektet berör barn i närområdet och i staden i stort. Barns rätt till lika behandling och skydd mot diskriminering beaktas i projektet. Barnens stora betydelse och plats i biblioteket är fast förankrad i såväl verksamheten som i arkitekturen med byggnadens klassiska barnavdelning på entréplan. Att säkerställa denna miljö för dagens och framtidens barn är mot den bakgrunden för verksamheten särskilt angeläget.

Tillgänglighet

Ytor inom projektet som är tillgängliga för besökare ska följa Stockholms stads handbok för tillgänglighet. Funktionshinderperspektivet beaktas så att tillgänglighet och delaktighet tillgodoses. För att säkerställa detta kommer inom ramen för projektet samråd med kulturförvaltningens funktionshinderråd att genomföras.

Jämställdhetsanalys

Det är ett väl känt faktum att könsfördelningen vad gäller såväl läsning som lån på bibliotek är ojämn sett till kön. Fler kvinnor än män köper och läser böcker och lånar på bibliotek. Sett till den totala verksamheten är bilden emellertid annorlunda. Män använder rent generellt bibliotek på ett delvis annat sätt – här är läsning av tidningar och tidskrifter och användning av publika datorer mer frekvent än bland kvinnor. Dessa mer generella beteenden bedöms inte påverkas nämnvärt av projektet. Däremot säkerställer projektet att både mäns och kvinnors behov av bibliotekstjänster över tid fortsatt kan tillgodoses.

Förvaltningarnas analys

Förvaltningarna bedömer att det är viktigt att utreda förutsättningarna för Stadsbiblioteket och i synnerhet dess tekniska delar för att säkerställa byggnadens driftsäkerhet samt att kunna ha en verksamhet kvar i huset som uppfyller dagens stockholmars krav på verksamheten.

Slut

Bilaga

1. Bilaga 1 - Projektdirektiv Teknisk upprustning
Stadsbiblioteket

Fastighetskontoret
Fastighetsavdelningen

Hantverkargatan 2
Box 8312
104 20 Stockholm
Växel 08-508 270 00
Fax 08-508 27 070
fastighetskontoret@stockholm.se
start.stockholm

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Maria Christina,Jansén	2022-03-17
Anders Göran,Kindberg	2022-03-16